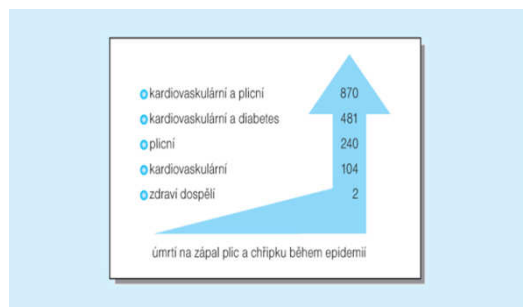

KLINICKÝ OBRAZ CHŘIPKY A MOŽNOSTI PREVENCE

Prof. MUDr. Jiř Beran, CSc.

Centrum očkování a cestovní medicíny Hradec Králové
Subkatedra tropické a cestovní medicíny IPVZ Praha

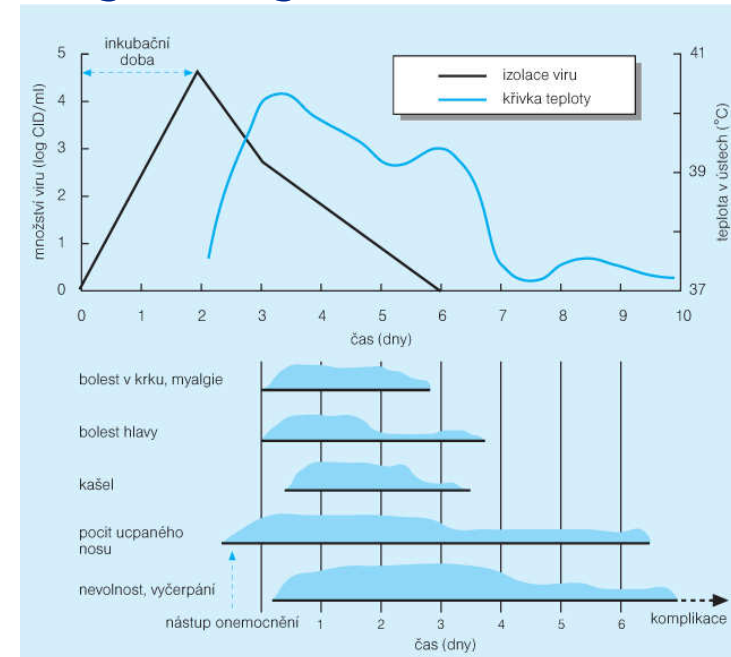

CHŘIPKU ZPŮSOBUJÍ CHŘIPKOVÉ VIRY!

Nejčastěji se projevuje:

- Horečkou
- Suchým dráždivým kašlem
- Bolestmi hlavy, za očima
- Bolestmi svalů a kloubů
- Nechutenstvím, zvracením
- Vyčerpaností
- Celkovou únavou, přetrvává v rekonvalescenci
- **Komplikace** – zápal plic, bronchitidy, záněty vedlejších nosních dutin, záněty středouší u dětí, zánět srdečního svalu, neurologické komplikace (KE), dekompenzace základního onemocnění
- **Závažnost chřipky je zdravotní, ekonomická a sociální**

ÚMRTÍ NA ZÁPÁL PLIC A CHŘIPKU BĚHEM EPIDEMIE (Na 100 000 nemocných)

*Nemocní s kardiovaskulárním onemocněním umírají
na chřipku a pneumonii 52x častěji než zdraví lidé*

Riziko vyšší

435x

240x

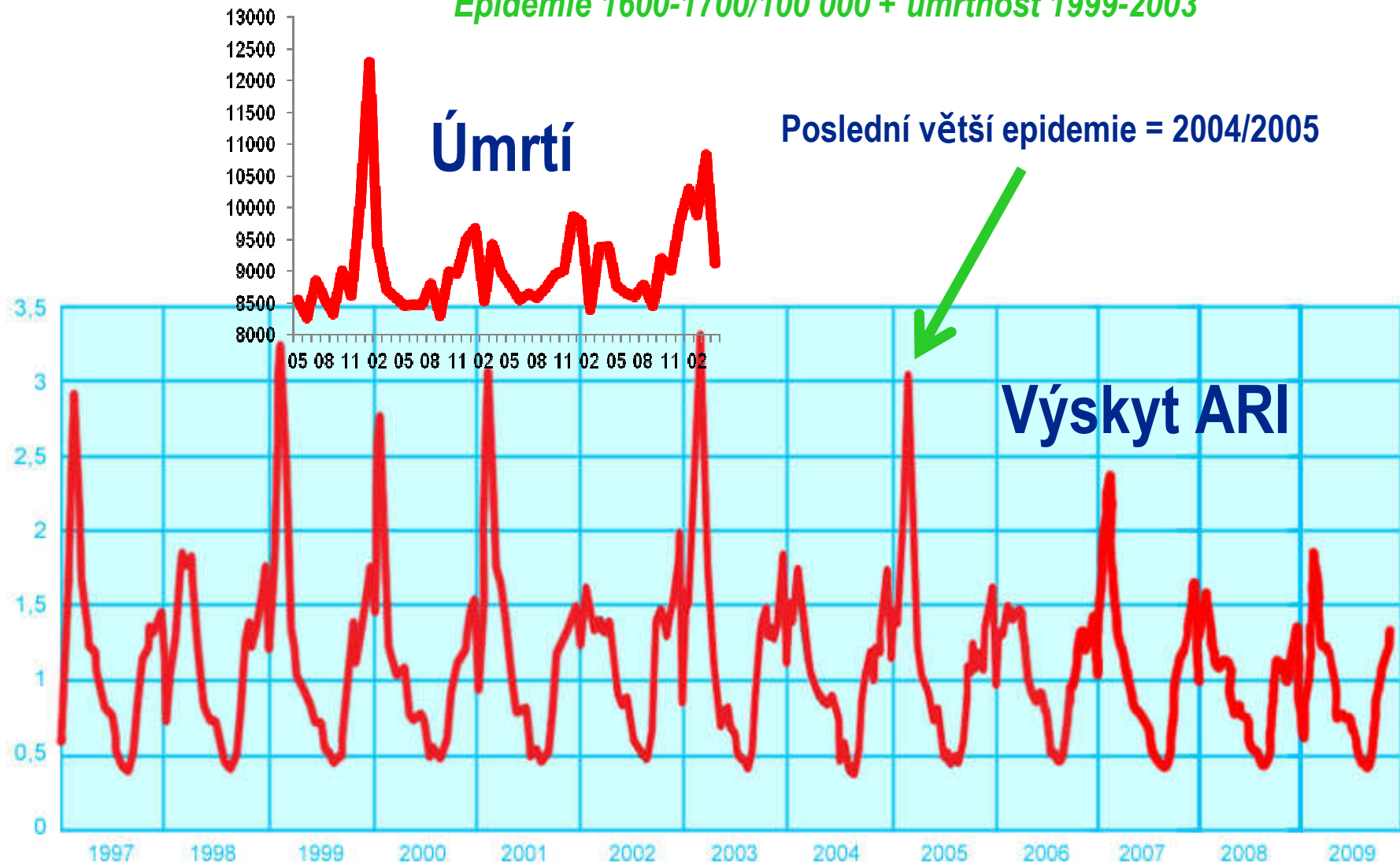
120x

52x

VÝSKYT SEZÓNNÍ CHŘÍPKY V ČR

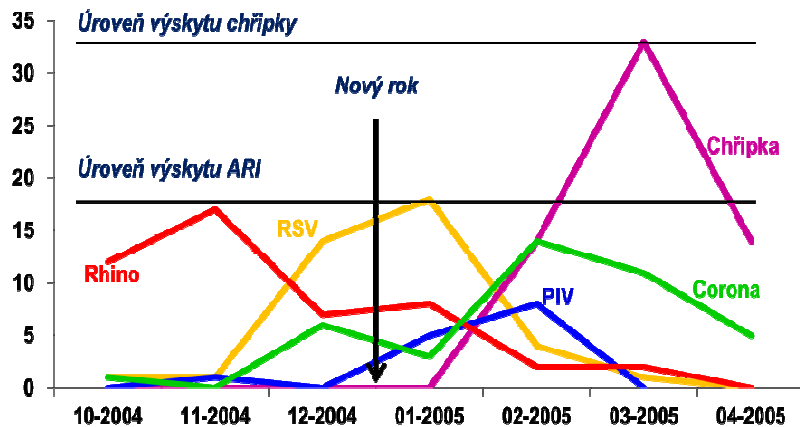
Na základě výskytu ARI

Epidemie 1600-1700/100 000 + úmrtnost 1999-2003

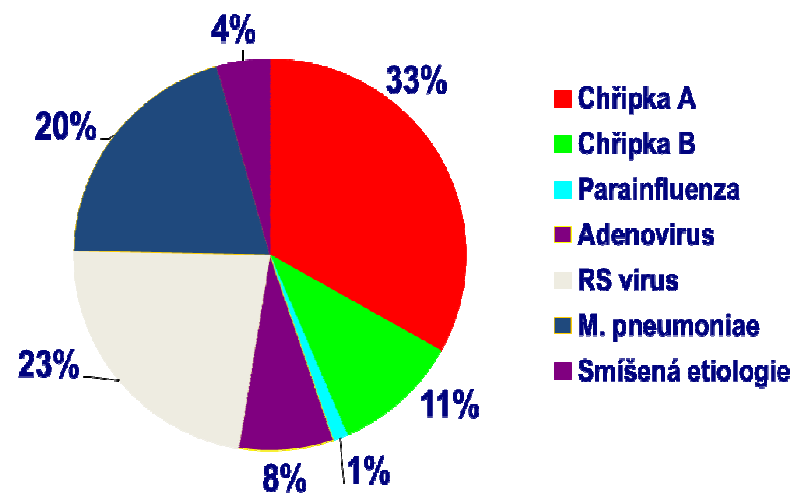

ARI x CHŘIPKA – DD x POPULACE

Výskyt jednotlivých skupin původců
ARI v 16 DD (10/2004-04/2005)

Podíl agens dle detekce protilátek
na ARI v sezóně 2004/2005 (n=2779/413 poz.)

Použita data NRL pro chřipku a nechřipkové viry
SZÚ v Praze

ARI 1 552 000 nemocných + 9550 pneumonie a bronchopneumonie

682 880 onemocnění chřipkou

CHŘIPKOVÉ VAKCÍNY

Dnes jediná vysoce účinná prevence chřipky

celovirionové vakcíny

obsahují kompletní viry

vakcíny typu „split“

obsahují virové částice ve
vysoce purifikované formě

subjednotkové vakcíny

obsahují pouze purifikované
HA a NA antigeny

*Vakcíny sezónní i pandemické s adjuvantním prostředkem nebo bez něj,
injekční do svalů či kůže nebo ve spreji na sliznici nosní*

VAKCÍNY PROTI CHŘÍPCE

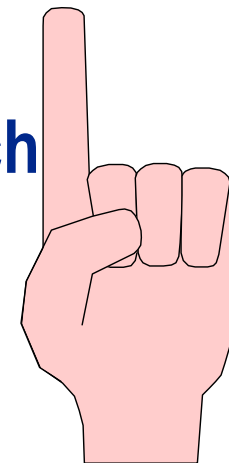
Ne všechny vakcíny budou k dispozici v sezóně 2012-13

- **Subjednotkové**
  - **INFLUVAC®** Abbott Laboratories
- **Štěpené**
  - **BEGRIVAC®** Novartis Vaccines
  - **FLUARIX™** GSK
  - **VAXIGRIP** Sanofi Pasteur
  - **IDflu9, IDflu15** Sanofi Pasteur
  - **Preflucel** Baxter
- **Subjednotkové + adjuvantní složka**
  - **FLUAD®** Novartis Vaccines
- **Složení vakcín - 0,5 ml suspenze s 3 x 15 µg antigenu**
- **Antigeny chřipky A H3N2 + H1N1, B**
- **Aplikace do deltové oblasti – lepší imunitní odpověď než do gluteální**
- **Sezóna 2012-13 kmeny A/California/7/2009 (H1N1), A/Victoria/361/2011 (H3N2), B/Wisconsin/1/2010.**
- ***Očkovat mohou kromě PL i specialisté – kód pro ZP 02 129 (nemusí být nasmlouván zvlášť).***

RIZIKOVÉ SKUPINY PRO OČKOVÁNÍ PROTI CHŘÍPCE

- Skupina osob s vysokým rizikem rozvoje chřipkových komplikací
  - Osoby starší 65 let
  - Osoby jakéhokoliv věku s chronickým onemocněním plic, srdce, cév, ledvin a diabetem
- Skupina osob, která může lehce přenést chřipku do rizikových skupin
- *Skupina osob, která by mohla mít z vakcinace prospěch*

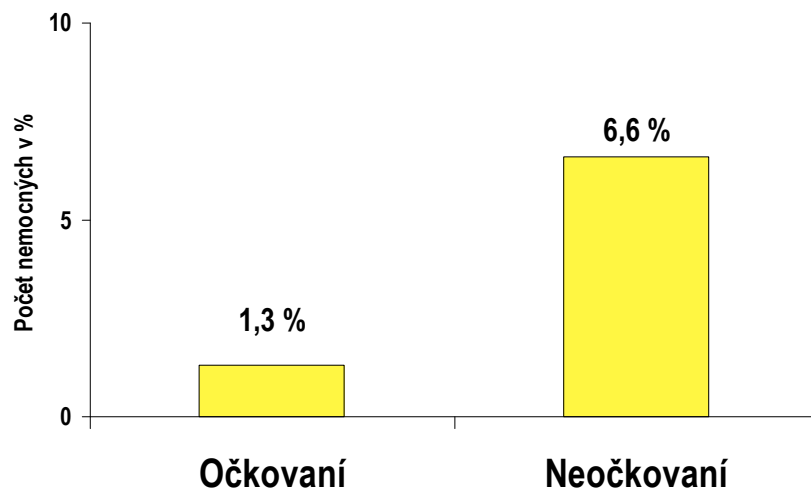

EFEKTIVITA OČKOVÁNÍ PROTI CHŘÍPCE (Effectiveness a Efficacy)

VÝSKYT ARI U DVOU SKUPIN (Očkování a neočkování ŠkodaAuto)

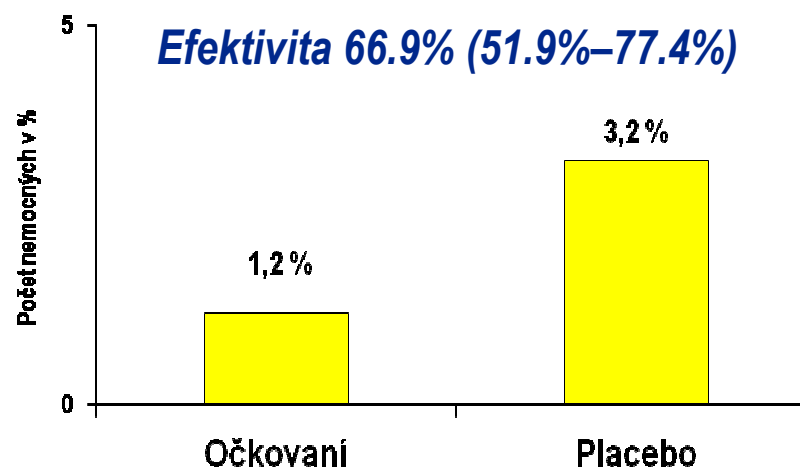
Mladí, zdraví, práceschopní
Cca 5000 x 19 000

Beran J, Moravik J. Effectiveness of vaccination against influenza in SkodaAuto Company employees during the influenza season 2000-2001. *Cent Eur J Public Health*. 2003 11(4):209-215

VÝSKYT CHŘÍPKY U DVOU SKUPIN (Očkování vakcínou a placebem ČR+Finsko)

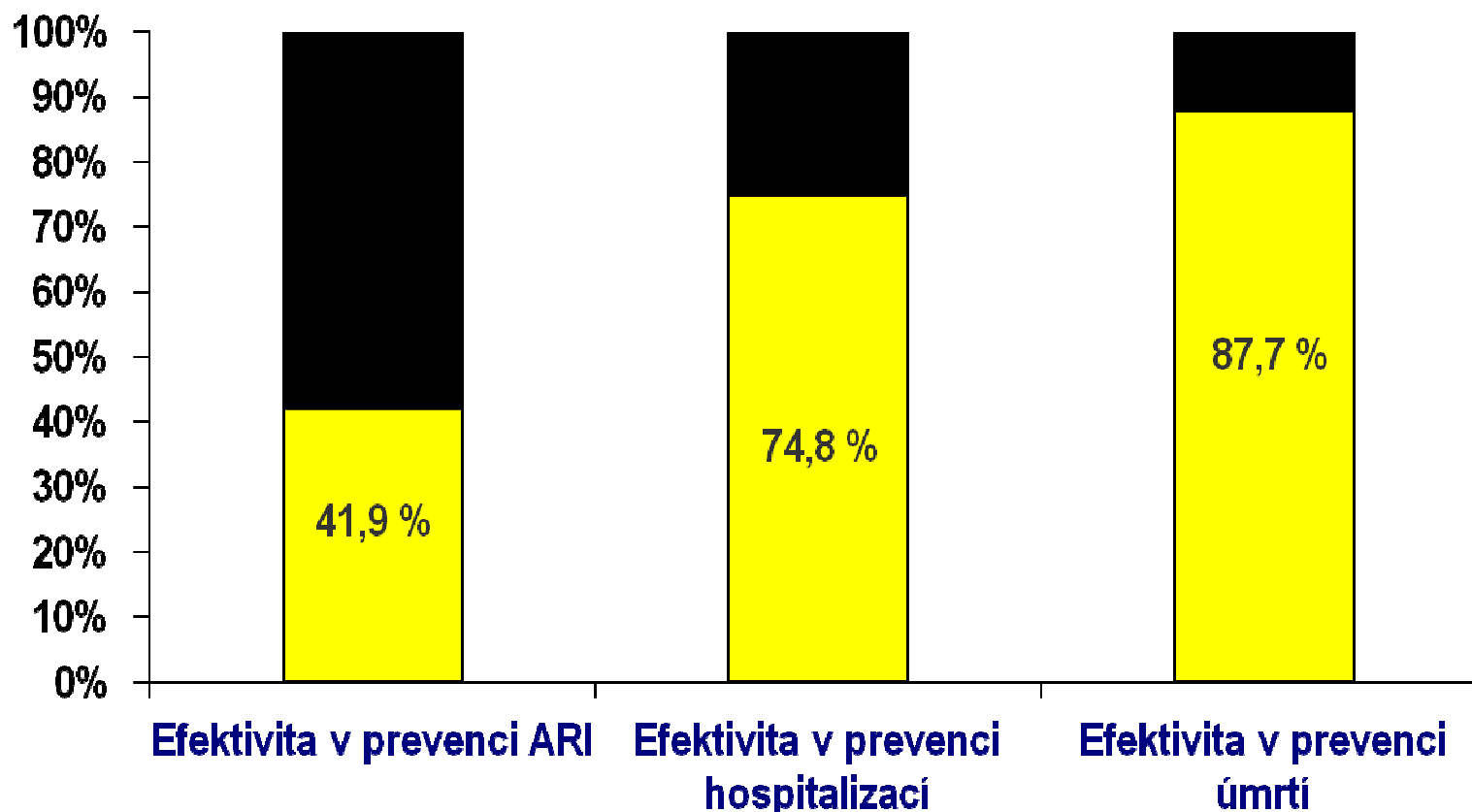
Mladí, zdraví, práceschopní v věk 18-65 let
Cca 5000 x 3000

Beran J, Vesikari T et al.: Efficacy of inactivated split-virus influenza vaccine against culture-confirmed influenza in healthy adults: a prospective, randomized, placebo-controlled trial. *J Infect Dis*. 2009 15;200(12):1861-9.

EFEKTIVITA OČKOVÁNÍ PROTI CHŘIPCE V PREVENCI ARI, HOSPITALIZAVCE A ÚMRTÍ V 16 DD

OČKOVÁNÍ STARŠÍCH OSOB SE ZÁKLADNÍM ONEMOCNĚNÍM
(Prevence hospitalizace a smrtlosti na chřipku)

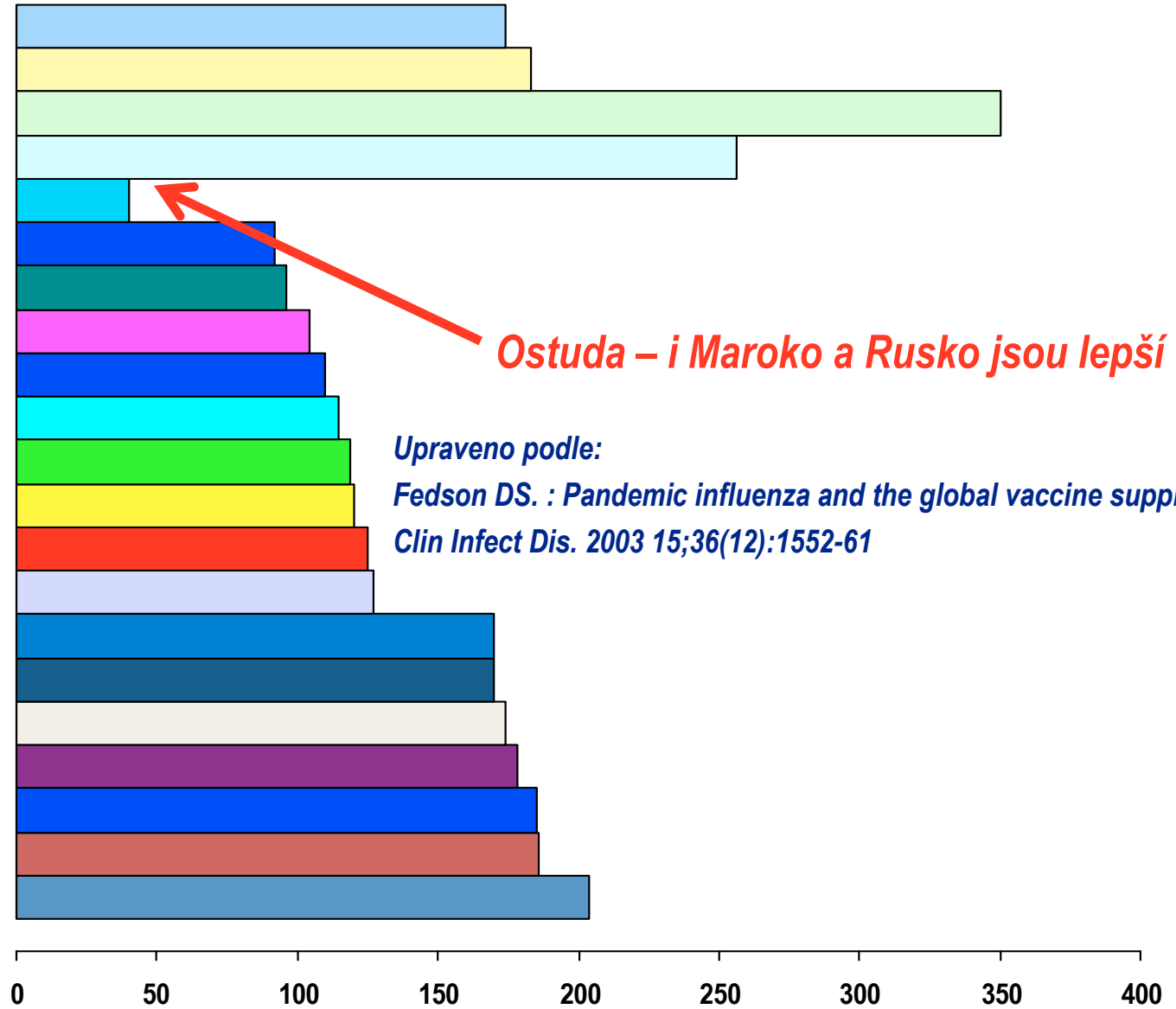

PRO ZAPAMATOVÁNÍ!

- U *mladých* zdravých osob vakcína proti chřipce může *snížit nemocnost na ARI 5-6 x*
- U *mladých* zdravých lidí ve věku 18-65 let je *efektivita vakcinace okolo 67 %*
- U *starších a chronicky nemocných* osob nezabrání 100 % onemocnění, výrazně však *sníží počty hospitalizací a úmrtí*

DISTRIBUOVANÉ VAKCÍNY NA 1000 OBYVATEL

- Nový Zéland
- Austrálie
- Kanad
- USA
- Česká republika
- Švédsko
- Norsko
- Dánsko
- Řecko
- Finsko
- Irsko
- Rakousko
- Portugalsko
- Švýcarsko
- Island
- Francie
- Itálie
- Španělsko
- Velká Británie
- Německo
- Nizozemí

ZÁVĚR

- Chřipka je nejčastější a velmi závažné lidské infekční onemocnění, protože je na světě příčinou tisíců úmrtí
- Sezónní chřipka je podceňovaná a nyní téměř nemá nikdo zájem na očkování (vyjma zájemců)
- *Nejefektivnější prevence chřipky je možná jen očkovaním, může očkovat dnes jakýkoliv lékař*
- Proočkovanost v naší populaci je velmi nízká a to i přes fakt, že v ní existuje až 50 % osob v riziku
- *Všechny očkovací, které jsou dostupné na českém trhu, jsou srovnatelné co do imunogenity*

KDO SE NEDOSTAVÍ K OČKOVÁNÍ PROTI NEŠŤOVICÍM,
BUDE POTRESTÁN. PRÁVÝMI NEŠŤOVICEMI. ....nebo i chřipkou.....

...pokud se nenechá očkovat

Beran J, Havlík J, Vonka V: Očkování-Minulost, přítomnost, budoucnost